

Deniz Assubay Okulundaki ülkücü teşkilatın kurucusu açıkladı

Askeri okullarda çalışmalarımızı, MHP İstanbul

Gençlik Kolları İkinci Başkanı Yılma Durak yönetiyordu

"MHP, ordu içinde gizli teşkilatlar kuruyor"

Adnan Özçiftçi

«Vicdanımın sesini dinledim ve bir cinayet şebekesi olan MHP'nin içyüzünü halka açıklamaya karar verdim»

MHP, karanlık faaliyetlerini açığa çıkararak ölüm tehdidiyle susturmaya çalışıyor

Davadan dönen Özçiftçi'ye, MHP Genel Merkezinde zorla TİKP aleyhine kağıt imzalatıldılar

ANKARA (ÖZEL) Bir süre MHP saflarında yer alıp daha sonra, MHP'nin iç yüzünü gören Adnan Özçiftçi adlı genç MHP Genel Merkezinde TİKP aleyhine zor ve tehditle kağıt imzalatıldı. Adnan Özçiftçi, dün TİKP Ankara İl binasında yaptığı basın toplantısında olayı anlatarak, "Tekrar (Devamı Sa. 6 Sü.2)

● Adnan Özçiftçi "Ben tekrar belirtiyorum, TİKP tarafından tehdit edilmedim"
● MHP Genel Merkezinde Adnan Özçiftçi'ye kağıt imzalatılan Ankara İl Gençlik Kolları Başkanı ile Gençlik Kollarında görevli Mehmet Güllü.
● TİKP Ankara İl Başkanı Ferit İlsever, MHP'nin partilerine karşı bir komplote içinde olduğunu belirtti ve bütün komandoların gerçekleri halka açıklamaya çağırdı.

● "Okul içindeki çalışmalarımızda baş destekçimiz, coğrafya öğretmeni Teğmen Enver Silsüpür'dü"

● Adnan Özçiftçi, MHP İstanbul senatör adayı Seyit Ahmet Arvası'nın Assubay Okulundaki ülküçülere seminer verdiğini açıkladı

ANKARA (ÖZEL) 1976 yılından beri alan Adnan Özçiftçi, adli genç, MHP saflarını terketti. Dün düzenlenen basın toplantısında davadan döndüğü için MHP'lilere nasıl tehdit edildiğini anlatan Özçiftçi, teşkilatta olduğu sürece gördüklerini ve duyduklarını da basın mensuplarına anlattı. Adnan Özçiftçi'nin açıklaması şöyle:
"Adım Adnan Özçiftçi. 1963 Çorum doğumluyum. Yakın zamana kadar MHP'li bir ülküçüydüm. 1976 senesinden beri MHP'li ile işbirliği içinde bulundum. (Devamı Sa. 6 Sü.3)

Prof. Muammer Aksoy'un açıklaması

"MHP'nin hukuki durumunu incelemek üzere CHP'de bir komisyon kurulduğunu ve benim de bu komisyona Başkanlık ettiğimi bildiren bir haberiniz, 23 Mayıs günü gazeteyizim 1. sayfasında yayınlandı. Size telefon ederek 'MHP için özel bir komisyon kurulmadığını, terör hareketlerini her yönü ile incelemek üzere kurulmuş eski bir komisyonun daha da genişletildiğini, bunun şiddet hareketlerinde adı geçen her kuruluşun durumunu incelediğini; benim ise, ne bu komisyona ne de bir başkasına ya da herhangi bir altkomisyona başkanlık etmediğimi' sırf gerçeği belirtmek amacıyla size telefonla duyurdum; ve yanlış haberinizi düzeltmenizi istedim. Sayın Altan Öymen'in de size bu hususları belirttiğini söylediniz ve 26 Mayıs günü düzeltmenizi yapacağınızı söylediniz. Vaadinizi yerine getirmediğiniz için, sahip olmadığım payelere ve görevlere sahip imişim gibi gösterilmenden hoşlanmadığımdan, bu gerçeği mahkeme eliyle duyurma zorunluluğunu yaratınız. Saygılarımla. Muammer AKSOY

Saldırgan komando, Türkeş'in omuzbaşı

Hayati Arkaz: Çapa Tıp Fakültesi 1. sınıf öğrencisi, Okulda MHP'li komandoların saldırılarına başı çekenlerden, MHP İstanbul İl binasından çıkarken Türkeş'in arkasında slogan atıyor.

Çapa Tıplı öğrenciler:

"MHP'li komandolar Çapa Tıpta yeni cinayetler peşinde"

ÜYD gecesinde, "Ecevit için kefen parası" toplandı

ÜYD Gördes Şubesi tarafından düzenlenen bir gecede, komandolar açık artırma düzenleyerek "Ecevit'in kefeni ve Erbakan'ın kefeni" için para topladılar. ÜYD Gördes Şubesi Emel Sayın ve Şakir Öner Günhan'ın da geleceğini ilan ederek 19 Mayıs günü Gördes'te bir gece düzenlediler. Bu sanatçıları dinlemek üzere geceye giden yurttaşlar komandoların gösterileri ile karşılaştılar. Bu arada, bir de açık artırma düzenlenen gecede, artırmaya çıkarılan bir resim "Ecevit'in kefeni için 25 kuruş, Erbakan'ın kefeni için 25 kuruş" sözleri arasında satıldı. "Birliğe Davet" adı altında yapılan ve bazı sanatçıların adını kullanarak düzenlenen gecede komandoların tutumu tepki ile karşılandı.

İSTANBUL (ÖZEL) İstanbul Üniversitesi Çapa Tıp Fakültesi öğrencileri bir açıklama yaparak Çapa'da MHP'li komandoların yeni terapistlerine dikkat çektiler ve yetkilileri gerekli önlemleri almaya çağırdılar.

Öğrencilerin açıklamasında şöyle deniliyor:
"Hayri Özbay adlı 1. sınıf öğrencisinin, Mahmut Sebzeci adlı arkadaşıyla birlikte 24 Martta katledilmesi, MHP'li komandoların okulumuza karşı saldıkları saldırılarını gösteriyordu. Ardından komandolar 'Ülkücü gençlik' imzasıyla bir bildiri dağıttılar. Ve 'Hainlerle, gafilere ayırdetmiyeceğiz' diyerek yeni cinayetler işleyeceklerini de açıklamış oldular. Nitekim Levent Taşçıoğlu adlı arkadaşımız da bu katil ce-

(Devamı Sa. 6 Sü.1)

Yavuzselim Mahallesi halkı, Maraş katliamında MHP'lilerin saldırısına uğramıştı

MHP'nin katliam yaptığı mahallede muhtarlık seçimini TİKP adayı kazandı

● Salman Sunacı, MHP adayını açık farkla geride bıraktı.

● TİKP: Yavuzselim Muhtarlığı TİKP adayının kazanması bölücüliğe bir darbedir."

KAHRAMANMARAŞ (ÖZEL) Kahramanmaraş Merkez Yavuzselim Mahallesi muhtarlığı seçimini TİKP'li aday ve TİKP eski Merkez İlçe Başkanı Salman Sunacı kazandı. MHP'li ocağı belirtilen diğer aday Tomuluoğlu'nun aldığı 139 oya karşılık, Salman Sunacı 224 oya alarak büyük fark yaptı. Seçim öncesi, sayıları 5'i geçmeyen Apocu ve Devirici Halkın Birliği mensubu şahıslar, halkın TİKP'li aday Salman Sunacı'ya oy vermesini için çalıştılar. Halkta i birlik isteği karşısında sinmek zorunda kaldılar. Sal-

(Devamı Sa. 6 Sü.6)

"İşkence emniyet müdürünün gözetiminde yapılıyor"

CHP'li Gazalçı:

"13 yaşında bir çocuk işkence sonucu felç oldu"

ANKARA (ÖZEL) Denizli CHP Milletvekili Mustafa Gazalçı, denizli'de yapılan işkenceleri anlatırken, CHP Milletvekili işkencelerin elektrik vermek, kolden ve bacadan saatlerce asılı tutmak ve arkadan pompa ile ha-

(Devamı Sa. 6 Sü. 7'de)

Iran Kürdistanı'ndaki çarpışmalardan kaçan çok sayıda insan dağlara çekilmek zorunda kaldı. Fotoğrafta bir grup Kürt, dağ yolunda.

Hükümet, Sanandaj bölgesine ağır silahlar yığıyor

Iran'da Kürtler dağlara çekildi

DIŞ HABERLER SERVİSİ İRAN Kürdistanı'nda, Baneh, Sakez ve Sanandaj kentlerinin sakinleri, İran ordusunun hareketi üzerine, oturdıkları yerleri, terk edip dağlara çıktılar. (Devamı Sa. 6 Sü.4)

● Komela örgütü yüzlerce askeri tutsak etti
● İran ordusundan ele geçirilen 15 tank, Kürt örgütleri arasında paylaşıldı
● Kutbade, karşı-saldırı yapılmasını istedi

Kıbrıs Türk kesimindeki seçimleri, Ulusal Birlik Partisi ve Toplumcu Kurtuluş Partisi kazandı

LEFKOŞE (ÖZEL)
Haziran günü, Kuzey Kıbrıs'ta yapılan yerel seçimlerde, 75 bine yakın Türk oy kullandı. Belediye başkanlığı inkişaf encümeniği ve muhtarların seçildiği seçimlerde, Kıbrıs Türk kesimindeki 2 büyük partinin, Ulusal Birlik Partisi (UBP) ve Toplumcu Kurtuluş Partisi (TKP) olduğu ortaya çıktı. Lefkoşe, Girne ve Lefke gibi, Kıbrıslıların

yoğun olduğu büyük yerleşim bölgelerinde belediye başkanlıklarını Toplumcu Kurtuluş Partisi alırken, Ulusal Birlik Partisi Magosa, Güzelıyurt ve diğer küçük yerlerdeki belediyelikleri kazandı.
Seçim sonuçlarının incelenmesinden şu sonuç çıkıyor: Kıbrıs Türklerin yoğun olduğu yerlerde en güçlü parti Toplumcu Kurtuluş Partisi, Türkiye'den getirilip Ada'ya yerleştirilenlerin yoğun olduğu bölgelerde ise, Ulusal Birlik Partisi rakipsiz durumda. Diğer partiler, seçimlerde önemli bir varlık gösteremediler.

G.Afrika'da üç petrol rafinerisine sabotaj yapıldı

JOHANNESBURG
GÜNEY Afrika Cumhuriyeti'nin Johannesburg kentinde 100 kilometre mesafede, üç petrol rafinerisine yapılan sabotajla sekiz petrol deposu havaya uçuruldu.
Olay sırasında kimliği bilinmeyen kişilerin bir de muhafız öldürüldü bildirildi.
Rafinerilerde, kömürden petrol üretiliyordu.
Depolardan havaya uçmasıyla gökyüzünü kaplayan alevlerin çok uzaklardan bile görüldüğü kaydedildi.
Çevrede araştırma yapan görevliler, rafineriyi çevreleyen tel çitlerin delindiğini gördüler. Buradan içeri sızan sabotajlar depoları havaya uçurdu.

ABD'deki bir Küba mülteci kampında ayaklanma çıktı

FORT CHAFFEE (AA)
ARKANSAS'daki Fort Chaffee kentinde bulunan ve 18 bin Kübalı mültectinin bulunduğu kampta önceki akşam bir ayaklanma çıktı ve 12 si muhafız olmak üzere 20 kişi yaralandı.
Yetkililer, durumun sakinleştiğini bildirdiler, ancak doğrulanmayan bazı haberlere göre, Kübalı mültectiler iki kişiyi rehine aldılar.
Tabanca ve bıçakla yaralanan 5 Kübalı mülteci hastaneye kaldırıldı. Kampta bulunan 5 sivil Amerikalı ile 12 muhafız atılan taşlardan yaralandılar. Ajanslara göre, Kübalı mültectiler, ABD'ye yerleşmeleri için gerekli olan geçiş kağıtlarının verilmesi sırasında, işlemlerin ağır yürümelerini protesto etmek için ayaklandılar.

"Le Monde" gazetesinin yeni Yazı İşleri Müdürü seçildi

PARIS (AA)
FRANSA'nın ünlü günlük gazetesi "Le Monde"ün Yazı İşleri Müdürlüğüne Claude Julien seçildi.
"Le Monde"da çalışan basın mensupları, 1982 Aralık ayında emekliye ayrılacak olan şimdiki Yazı İşleri Müdürü Jacques Fauvet'in yerine, aylık "Le Monde Diplomatique"nin Yazı İşleri Müdürü olan Claude Julien'i seçti. Julien, gazetesinin Pekin muhabiri Alain Jacob ile bir süre çekişkten sonra toplum oyların beşte üçünü alarak yeni Yazı İşleri Müdürü oldu.

Soyguncularla birlikte, soygunu ortaya çıkarımları cezalandırıldı

DIYARBAKIR (ÖZEL)
DIYARBAKIR'da YSE 12. Bölge Müdürlüğünde bir suç işleyen soyguncuların cezalandırılması için mahkemeye çıkarıldı. Soygun edenlerin başında AP Gençlik Kolları eski Başkanı ve halen AP Diyarbakır teşkilatında oldukça etkili olduğu söylenen Musa Doğan bulunuyor. Sürgün edenler arasında, soygun olayına katılan Ali Akkış ile Mehmet Aktar adlı kişiler de bulunuyor. Diğer üç kişi ise Ahmet Bayar, Bayram Tombay ile Nuri Altıntaş.
Sürgün edenler içinde yer alan Ahmet Bayar, Bayram Tombay ve Nuri Altıntaş'ın ise, daha önce YSE-İŞ Sendikasında

Hükümet ve yetkililerin kendilerine ilgisiz davranışlarını belirten Kemerburgaz Belediye Başkanı Mehmet Kuban

Kemerburgaz Belediye Başkanı Mehmet Kuban:

"Biraz destek olursa, Kemerburgaz İstanbul'un en güzel parkı olur"

ISMAİL BÜYÜKBAŞ
TURİZM mevsiminin başlamasıyla birlikte, İstanbul'un tarihi eserler ve doğa güzellikleri bakımından en güzel yerlerinden biri olan Kemerburgaz yerli ve yabancı turistlerin hizmetine açıldı. Önceki gün Kemerburgaz Belediye Başkanı Mehmet Kuban tarafından düzenlenen basın toplantısında, kentin tarihi eserleri ve doğa güzellikleri konuşulara tanıtıldı.
Törene bir konuşma yapan Belediye Başkanı Kuban, tarihi eserleri koruma, doğa güzelliklerini halkın hizmetine sokma, turistik tesis ve ulaşım sorunlarının çözümü için hiç bir yetkili merci-

Kemerburgaz'ın turistik ve tarihi yerlerini tanıtan Belediye Başkanı Mehmet Kuban, törene katılan Eyüp Kaymakamı Selahattin İmer, Eyüp Cumhuriyet Savcısı Osman Yalçın, Savcı Yardımcısı, gazeteciler ve konuklar, İstanbul'un büyük bir kesiminin bu ihtiyacını karşılayan Bizanslar zamanında yapılmış su bentinin önünde gezilerken.

Siyonistlerin yeni bir saldırısı Batı Şeria'da iki Filistinli belediye başkanına suikast yapıldı

RAMALLAH
BATI Şeria'da Ramallah kentinin Filistinli Belediye Başkanı Kerim Halef, arabasına yerleştirilen bomba sonucu ağır yaralandı. Öte yandan, Kerim Halef'e düzenlenen suikaste aynı saatte, Nablus kentinin Filistinli Belediye Başkanı Bassam Shaka, arabasına konan bomba ile ağır yaralandı.
İşgal altındaki topraklarda yaşayan Filistinlilerce sevilen belediye başkanları Halef ve Shaka'nın suikaste uğraması bölgede tepki doğurdu. Her iki belediye başkanı da tedavi altında.
Bu arada işgal altındaki El Halil (Hebron) kentinin en kalabalık meydanlarından birine bomba atıldı, yedi kişi yaralandı.
Bombaların aşırı siyonist İsrail grupları tarafından atıldığı ileri sürülüyor.

BM Namibya Konseyi, G.Afrika'ya yaptırım uygulamasını istedi

CEZAYİR (AA)
BİRLEŞMİŞ Milletler Namibya Konseyi'nin 5 gün süreli olağanüstü konferansı pazar günü Güney Afrika Cumhuriyeti'ne karşı ekonomik yaptırım uygulamasını için çağrı yapıldı.
Konsey, BM üyesi ülkeler yaptığı diğer bir çağrıda ise, Güney Afrika Cumhuriyeti'nin yalnız bırakılması için etkin ve eksiksiz çabaların yoğunlaştırılması istedi. Konsey, bütün ülkelerden, Güney Afrika Cumhuriyeti yönetimindeki tüm topraklarda BM denetiminde yapılmayan seçim ve düzenlemelerin tanınmasını istedi.
Konsey aldığı kararlar arasında Namibya'ya ait uranyumun Güney Afrika Cumhuriyeti tarafından yasadışı yollarla sömürülmesi konusunu incelemek üzere soruşturma yapılmasını ve Güney-Batı Afrika halkı Örgütü SWAPO'nun Namibya halkının tek temsilcisi olarak desteklenmesi yer alıyor.

Yenimahalle halkı 2 yıl önce kazılan ve açığa çıkan kuyunun bir an önce kapatılmasını istiyorlar.

Karayollarının açtığı kuyuya düşen işçi boğularak öldü

İSTANBUL (ÖZEL)
ÖNCEKİ gün Atışalan köyüne bağlı Yenimahallede, Karayollarının çevre yolu inşaatında kullanılmak için açtığı su kuyusuna düşen İsrail Odabaş isimli bir cam işçisi boğularak öldü.
Topkapı İstanbul Cam Fabrikasında çalışan, 29 yaşında ve evli olan Odabaş, mahalle halkının anlattığına göre önceki gün saat 16.00 sıralarında kuyunun yanına geçerken düştü ve çevrede kimsenin olmaması yüzünden kurtulamayarak boğuldu.
Mahalle halkı kuyunun, Karayolları yol inşaatı yaptırılan müteahhit tarafından iki yıl önce su ihtiyacını karşılamak için açıldığını, ancak kuyunun etrafının açık bırakıldığını ve bugüne kadar birçok boğulma olayının meydana geldiğini belirterek, bir an evvel kuyunun kapatılmasını ve sorumlularından hesap sorulmasını istedikler.

Fatsa'da ikisi baba-oğul, üç kişi kurşuna dizildi

■ Katiller daha sonra öldürdükleri kişilerin evini de tarayıp, üç kişiyi yaradılar

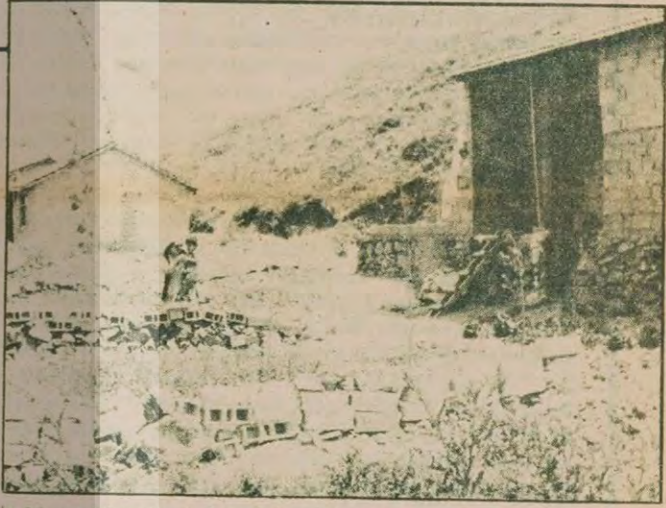
HABER MERKEZİ
ORDU'nun Fatsa ilçesinde, silahlı saldırıya uğrayan 3 kişi öldü, 3 kişi de yaralandı. Fatsa Cumhuriyet Savcısı Cevat Erdemir'den alınan bilgiye göre olay Elma köyünün İçmeciler mevkiinde meydana geldi. Mehmet Türkkan, oğlu Mehmet Türkkan ve Çorum İmam Hatip Lisesi öğrencisi Bilal Sarmak, evlerine giderken silahlı saldırıya uğradılar. Hayatlarını kaybettiler. Daha sonra Mehmet Türkkan'ın evi de silahlı tarandı. Bu olayda da evde bulunanlardan 3 kişi yaralandı.
AĞRI'DA
Ağrı Emniyet Müdürlüğünde görevli komiser Bekir Günaydın'

Demirel'den vaat alan Türk-İş, şimdi Ecevit'e gidiyor

Türk-İş, sosyal içerikli yasalar için Mecliste "özel gündem" yapılmasını istiyor

■ Türk-İş aşgari geçim indirimi için gerekli olan paramın zirai kazançlardan vergi alınarak karşılanması görüşünü savunuyor

ANKARA (ÖZEL)
TÜRK-İŞ Yönetim Kurulunun 29 Mayıs'ta yapılan ve Başkan Demirel'in de katıldığı olağanüstü toplantısından sonra yayımladığı bildiri dün basına çıktı. Bildiride başta aşgari geçim indirimi olmak üzere sosyal içerikli yasaların Meclis tatilinde çıkarılmadan önce yasalabilmesi için Mecliste bir "özel gündem" yapılmasını istiyor ve bu konuda CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'ten yardım isteneceği belirtiliyor. Demirel, "Türk-İŞ Yönetim Kurulu toplantısında yaptığı konuşmada böyle bir özel gündemle Cumhurbaşkanlığı seçilmeden önce de sosyal içerikli yasaların Meclisten geçirebileceğini söylemiş ve Türk-İŞ'in bu konuda muhalefeti ikna etmesi halinde kendilerinin hazır olduğunu açıklanmıştı. Demirel, "Türk-İŞ'in uyarıları doğrultusunda üç yasa Meclisten çekilmesi, kadem tasminatı tebliğini durdurması üzerine, Türk-İŞ daha önce beliren "eylem" kararından vazgeçmiş ve Demirel'in vaatlerinin izlenmesi yolunu tutmuştu.
Türk-İŞ Yönetim Kurulu bildirisinde, Meclisten geri çekilen yasalara ilgili olarak şöyle görüşlere yer veriyor:
"Toplusözleşme düzeninin askıya alma tehlikesi taşıyan Eşemobil tasarısı yeniden düzenlenerek işçi haklarını koruyan ve fiyat artışlarını gerçekçi bir oranda memur ve emekçilerin ücretlerine yansıtmasını isteyen, sağlayan bir sistem oluşturulmalıdır."
(Devamı Sa. 6 Sü. 1)

1 Mayıs Mahallesinde yıkılmak istenen gecekondu

Yıkım yapmak için 1 Mayıs Mahallesini kuşatan polis, 4 saat sonra geri çekildi

İSTANBUL (ÖZEL)
ÜMRANIYE 1 Mayıs Mahallesinde ev yıkımı gerekeceği mahalleyi saran polis, mahallenin bir bölümünü 4 saate yakın muhasara altında tuttukları sonra çekildi.
1 Mayıs Mahallesinin Mandra bölümünde bir kısım evleri yıkılmak gerekeceğiyle geçtiğimiz cuma günü mahalleye gelen polis, yıkılmak istenen evlerin çevresini kuşattı. Sabah saat 08.00'den 11.30'a kadar sürdürülen kuşatma sırasında, kuşatılan bölgeye giriş ve çıkış yasaklandı. Kuşatma sırasında Ümraniye Belediyesi ve Kaymakamına başvuran mahalle sakinleri, Ümraniye sınırlarına giren evlerde kesinlikle yıkım olmayacağı, fakat dere karşısındaki evlerde yıkım olacağını bilmedikleri şeklinde cevap aldılar.
Güvenlik kuvvetlerinin mahalle üzerindeki baskılarının son günlerde daha da yoğunlaştığını söyleyen mahalle sakinleri, geceleri keyfi olarak evlerin basıldığını, belirsiz ihbarlar sonucu birçok kişinin gözaltına alındığını ve işkence yapıldığını belirttiler.
(Devamı Sa. 6 Sü. 6)

Uyuşturucu madde kaçakçılığı yapan bir Türk İsveç'te yakalandı

STOCKHOLM (ÖZEL)
MUHARREM Sar adında bir Türk, İsveç'te uyuşturucu madde kaçakçılığı suçundan tutuklandı.
İsveç'in ve İskandinavya'nın en büyük gazetelerinden Expressen'in haberinde, İsveç'te Muharrem Sar'ın hurda arabalarla eroin soktuğu ve bu yolla kaçakçılığı sürdürdüğü ve bir büyük şebekenin şefi olduğu belirtiliyor.
Gazetenin muhabirlerinin uzun araştırmalar sonucu saptadıkları Muharrem Sar'ın, İsveç'te restoran ve diskotekleri bulunduğu belirtildi. Muharrem Sar'ın Türkiye'deki Mafya ile ilişkisi olduğunu ve "Türk Mafya'sının İsveç Kolu"nu teşkil ettiği belirtildi.
1980 yılının başından "uyuşturucu madde kaçakçılığına" karşı kampanya açan gazete de bir süre önce de Türkiye ile ilgili olarak bir dizi yayımlandı. Bu dizide Türkiye'deki terör olayları ile uyuşturucu madde ve silah kaçakçılığı arasında belirli bağlar bulunabileceği, bu konuda kendisine sonra yöneltilen bir takım parlamentelerden belirli bir yanıt veremeyen kaçındıkları belirtildi. Expressen'in yayınında aşırı sağcı bazı parlamenterlerin uyuşturucu madde silah kaçakçılığı gibi olaylara adlarını karıştırmaları Türkiye'deki terör olaylarıyla yakından ilintisi olabileceğini belirtti.

Açıkça

DOĞAN YURDAKUL

Şikayet

Sayın Maliye Bakanımız, Gazetelerden okuduğumuza göre "Halk zamlar da diye şikayet ediyor" demişsiniz. Şikayet ne kelime? O kadar az zam yapıyorsunuz ki, neredeyse bir gün kederimizden intihar edeceğimiz.

Bazı vatandaşlar size "Eriğin kilosunun 80 lira olduğu bir ülkede, şekerin kilosunun 40 lira olması azdır" demişler.

Doğru ama eksik söylemişler. Şekerle kışlağın ama eksik söylemişler. Şekerle kışlağın ama eksik söylemişler. Şekerle kışlağın ama eksik söylemişler.

Zam yapılacağını duyuyoruz. Oh ne güzel, yaşasın, yakında iğneden ipliğe herşey zam gelecektir diye çocuk-çocuk bayram ediyoruz. Ardından, sevincimiz kursağımızda kalıyor. Bir açıklanıyor ki, zam diye ufaklık birşey yapmışsınız.

Mesela şu çay. Tuttunuz 10 liradan 25 liraya çıkardınız, hiç olacak iş mi? İnsan çıkardı mı şöyle 75-80 liraya çıkarmalı ki ağzımızın tadıyla demli bir çay içelim.

Bir çay bir süzme çay ay 10 lira idi, bu ay 20 lira. Bu kadar düşük zam olur mu? Artık bir çayla simiti bile şöyle zevkle yiyip, içip, "Oh canıma değsin, ne güzel zamla çay" diye-meyecek miyiz?

Ankara'da son günlerde hiç sigara bulunmuyor. İnşallah zam gelecektir de ondan bulunmuyor diye dua ediyoruz. Elde kalmış

birkaç paket vardı, onları da imza ettik. Aman zam gelecektir, eski kötü fiyattan alınmış sigaraları içmeyelim diye. Ama bakın buna da böyle ufaklık bir zam yapacaksınız hiç yapmayın. Eğer filtreyi 100, filtresiz 50 liradan aşağı yaparsanız bu her gerçek çok bozuluruz. Haberinizi olsun, eğer düşük bir zam yapacak olursanız sifizi protesto etmek için sığayırı bile bırakabiliriz.

Geçen ay benzine yine zam yaptınız. Topu topu beş lira. Yani gerçekten bu için altında bizleri üzmemek için bir kasıt yattığını düşünmeye başlıyoruz. Bakın yaz geldi, turizm mevsimi açıldı. Ülkemize gelen yabancılara çok a-yıp olacak. Benzine bu kez şöyle okkalı bir zam yapmalısınız ki ülkemizin şöretesi artsın. Milletçe sizlerden böyle bir büyüklüğü bekliyoruz.

Yeri gelmişken her iki İçişleri Bakanımızdan ve Başbakanımızdan da şikayetimiz olduğunu belirtelim.

Malum anarşi konusu. Gerçi iktidara geldiğinizden beri anarşi de hafif bir artış oldu. Ölü sayısı günde 10'a kadar çıktı. Ama yetmez efendim, yetmez. Biz sizden çok daha fazlasını bekliyorduk.

Bu anarşistlerde mi iş yok, yoksa siz mi kişiktirmesini beceremiyorsunuz, bu türlü anla-yamıyoruz. O kadar gayret etmenize rağmen Gün Sazak'ın ölümünden sonra bile, MHP'liler üzüntülerinden üç günde ancak 32 kişi öldürülmüşler. İnsan Genel Başkan Yardımcısını öldürülmesine bu kadar az mı üzülür canım? İnsan intikam duygularını körüklemek için e-linden geleni yapan büyüklükleri bu kadar mahcup eder mi?

Bu konudaki şikayetlerimizin de gerekli mercilere iletilmesini rica ediyoruz. Bakırköy'den en derin saygılarımızla.

Süper devletler, İran Kürdistanı'ndaki kargaşadan yararlanmak istiyor

● İran Kürdistanında KDP, Komela gibi örgütler ve Şah yanlısı güçler faaliyet gösteriyor.

● Kürt meselesi çözülmeden İran'da istikrar sağlanmasa zor görünmüyor.

ka bir etken de toprak ağalarının rolüdür. Şahın yıkılmasından sonra iktidar boşluğundan yararlanan bazı toprak ağaları, bölgede tam bir derebeyi gibi hareket ediyorlardı. Bunlar önceleri Şahın denetiminde olan benzer istasyonları ve diğer işletmeleri kendi hesaplarına çalıştırmaya başladılar. Hatta bazı bölgelerde sınır kapılarını bile kontrol ediyorlardı. Ancak Homeyni, otoritesini giderek kurmaya başladı. Bazı ağaların topraklarına da el koydu. Bu durumda ağaların Tahran arasındaki çelişkiler arttı. KDP işte bu durumdan da yararlanarak, ağaların safına geçti.

da bazı temaslara olduğu gibi itiraz ediyor. (Le Figaro Magazine, 3 Mayıs 1980).

Oveysi'nin ayrıca, subaylardan ve diğer Şah yanlısı güçlerden oluşan grupları ABD, İsrail, Mısır ve Irak'ta eğittiğini ilişkin haberler yine Batı basınında yer alıyor. Paris Match dergisi, Irak'ta Oveysi'ye bağlı bin kadar subayın bulunduğu yazıyor. "Toronto Star" gazetesi de Oveysi'nin darbe hazırlığı içinde olduğunu, bunun için ABD ve Mısır'dan destek sağlayacağını ve sürgündeki 7 bin eski subaydan yararlanacağını bildiriyor. (Milliyet, 1 Haziran 1980)

Ote yandan Şahın son başbakanı Şapur Bahtiyar, Paris Match dergisi muhabirine sık sık Irak'a gittiğini saklamıyor. Bahtiyar söz konusu dergiyeye verdiği demeçte şöyle diyor: "İraklılar Kürtleri silahlandırıyor, sırdaki aşiretleri teşvik ediyor." (16 Mayıs 1980).

Şah ailesinden birçok kişi, eski rejimin bürokratları, generalleri ve işadamlarından oluşan "İran Kurtuluş Hareketi" de ülke içinde, özellikle Kürdistan'da ve ülke dışında Homeyni rejiminin devrilmesi için caba harcıyor.

ÇÖZÜM

İran'da Kürt milli meselesi çözülmedikçe, bölgedeki Rus kişiktirmesinin süreceği, ABD'ye bel bağlayan gericil Şah yanlılarının karşı-devrimci bir darbe gerçekleştirmeye hayallerinin yaşayacağı ortadadır.

Tahran yönetiminin İran Kürdistanına milli eşitlik, özgürlük, demokrasi ve özerklik tanınması, hem bir azınlık milliyetçi taleplerinin tatmin edilmesini sağlayacak, hem de süper devletlerin İran'ın toprak bütünlüğü, milli bağımsızlığı ve milli birliğine karşı giriştiği saldırılara set çekecektir.

HAKYEMEZ HAKKI'NIN MACERALARI ERHAN YALVAÇ

BULMACA

SOLDAN SAGA - 1) Fabrikalarda üretilen parça sayısı göre ücretlendirme sistemi-Tuzuk, yönetmelik 2) Sürekli kuzey doğrultusunda olan parlak yıldız 3) TERSİ bir müzik aleti-Şenliklerde caddelere kurulan süslü kemer-En kısa zaman Parçası 4) TERSİ örme için kullanılan şey-Hava 5) Bir Güney ilimiz 6) Bir çiçek-Yürüyerek yol alan 7) TERSİ bir harfin okunuşu-TERSİ kimyada berilyumun simgesi-TERSİ bir sayı 8) Resmîlik-Büyük erkek kardaş

YUKARIDAN AŞAĞIYA - 1) Ecevit'in seçim propagandasında en çok vaat ettiği şey 2) Bir hayvan-Bir coğrafi bölgemiz 3) Bir demiryolu taşıtı 4) Ruteniyumun simgesi-Tedbir 5) Devlet Planlama Teşkilatı'nın kısa yazılışı-Bağlı, bağimli 6) Hayvanların su içmesi için yapılan yer 7) Seyrek olmayan-TERSİ ilave 8) Paramızın simgesi-Bir nida-TERSİ Türkiye'nin uluslararası trafik işareti 9) Bir tür çay 10) TERSİ bir kişiyin ya da bir olayın anısına yapılan Dergi-Eski bir medeniyet 11) Bir emir-Demiryolu 12) Hararet 1) Dini, Hint-Avrupa dil ailesinden olan topluluk

DÜNYA BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAGA - 1) Aşık Veysel 2) İy-Ulu-Yama 3) Amasra-Besin 4) Yadsüre 5) ramurT-rök 6) Kıban-rüt-La 7) İkaz-Bono-Un 8) Kiraz-Kama

YUKARIDAN AŞAĞIYA - 1) A-lay-Çim 2) Şmarık 3) yadabak 4) Mazi 5) Vurgun 6) Ela-Ba 7) yU-Saroz 8) Büatin 9) Eyer-Tok 10) İaser 11) Mi-Düm 12) Kanakana

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Mart 1979-Haziran 1980, İran Kürdistanı'nda olaylar hiç durmadı. Kürt kuvvetleri İran ordusu arasında kimi zaman ateş-kesler yapıldı. Bu arada yaralar sarılmaya çalışıldı, kentler, köyler boşaldı. Ama ya İran jöyleri, tankları yeniden bomba yağdırdı, ya da Kürtler hükümet kuvvetlerini öldürdü, olaylar yeniden alevlendi. Geriye binlerce ölü, yaralı, dul, yetim ve milyonlarca liralık hasar kaldı.

Olaylar neden çıktı?

Şubat Devriminden hemen sonra Kürdler, Şah rejiminin yıkılmasıyla belli bir özgürlüğe kavuştular. Yıllardır uğrunda mücadele yürüttikleri talepleri dile getiren Homeyni yönetiminden bunların gerçekleşmesini istediler.

Bu talepler 8 madde halinde formüle edilmişti. Kürtler özetle, baskıların kaldırılması, toprak sorununun çözülmesi, eğitimin Kürtçe olmasına ve halkın refah seviyesinin yükseltilmesini istiyorlardı. Homeyni, Ayetullah Talegani başkanlığında bir heyetle Sanandaj'a gönderince inceleme yapmasını istedi. Sonuçta Talegani Kürtleri temsil eden bir halk komitesiyle görüşmesini, anlaşmaya varılmasını duyuruyordu.

KOMELA

İran Kürdistanı'nda faaliyet gösteren başka bir siyasi grup da Komela'dır (İran Kürdistanı Devrimci Emekçiler Örgütü).

Komela, ideolojik planda Marksizm-Leninizm ve Mao Zedung Düşüncesini savunuyor. Siyasi planda da iki süper devlete karşı çıkıyor.

Tudeh Partisinin, Moskova'nın Beşinci Kolu, revizyonist ve çürümüş bir parti olduğunu belirten Komela, Kürt emekçilerini kurtuluşunun ancak İran işçi sınıfı ve diğer halklarıyla beraber olacağını vurguluyor.

Ancak Komela, Homeyni yönetiminin "Amerikan emperyalizmine bağımlı olduğunu" ileri sürüyor. Bu bakış açısıyla hareket eden Komela yanlış değerlendirmeler yapıyor.

Komela, Kürdistan'daki çatışmalara katılışını da şu şekilde izah ediyor: KDP, Kürtlerin haklı taleplerini kullanıp bir kitle tabanı yarattı. Hükümete karşı ayrılmış bir hareket yürütüyor. Bu arada Sovyetler Birliği ve Tudeh Partisinin destek görüyor. İşte bu durumda önderliği ele geçirmek, ayrılıkçılığı önlemek ve nihayet KDP'ye inanan kitleyi kazanmak için bu harekete katılmak gerekir.

İşte bu bakış açısıyla Komela yine Moskova yanlısı bir grup olan "Halkın Fedaları" ile bir cepheye birleşti. Kürtlerin dini lideri Şeyh İzzeddin Hüseyin de bu cephe içinde yer aldı. Hüseyin, Komela'nın manevi lideri durumundadır.

ANLAŞMAYA UYMAMA

Ancak Homeyni yönetimi Kürtlerin taleplerini yerine getirmedi, adım adım bu taleplerin tersi yönünde uygulamalara girdi. Çünkü Homeyni yönetimi İslam dini ile milli meselelerin çözümlenmesini istiyordu. İslamın özüne giderek de bütün dünyada sınıflar milliyetlerarası farklılıklar ortadan kaldıracağını düşünüyordu. Bakış açısı böyle olunca da hiç bir mesele çözülmedi. Tam tersine süper devletlerin ve Şah kalıntılarının yararlanacağı bir durum Kürdistan'da kendini göstermeye başladı. Ve bölge kanyan bir yara haline geldi.

İran Kürdistanı'nda birçok örgüt bulunuyor. Şimdi bunlara bir göz atalım.

KÜRDİSTAN DEMOKRATİK PARTİSİ

KDP (İran Kürdistan Demokratik Partisi) daha önceleri Batı yarıydı. Ancak 1975'te Kürtlerin yenilmesi ve İran ile Irak hükümetlerinin anlaşması sonucu parti içinde görüş ayrılıkları başgösterdi. Bu fikirler zamanla güçlendi.

Devrim sırasında KDP güçsüzdü. Şahın devrilmesinde sağlanan kitle eylemlerinde önemli bir rolü yaktı. Ne var ki Homeyni yönetiminin Kürt meselesine olumsuz bir şekilde bakması KDP'ye güçlenme fırsatı yarattı. Bugün KDP'nin 25-30 bin kişiyi seferber ettiği söyleniyor. KDP'nin güçlenmesinde baş-

ANLAŞMAYA UYMAMA

Ancak Homeyni yönetimi Kürtlerin taleplerini yerine getirmedi, adım adım bu taleplerin tersi yönünde uygulamalara girdi. Çünkü Homeyni yönetimi İslam dini ile milli meselelerin çözümlenmesini istiyordu. İslamın özüne giderek de bütün dünyada sınıflar milliyetlerarası farklılıklar ortadan kaldıracağını düşünüyordu. Bakış açısı böyle olunca da hiç bir mesele çözülmedi. Tam tersine süper devletlerin ve Şah kalıntılarının yararlanacağı bir durum Kürdistan'da kendini göstermeye başladı. Ve bölge kanyan bir yara haline geldi.

Nagadeh kentinde İran ordusu birliklerine karşı koymaya hazırlanan iki Peşmerge.

İran Kürdistan Demokratik Partisi içinde yer alan gruplar

● Hisami-Bulany grubu Moskova'nın beşinci kolu gibi çalışıyor

● Kasımlu grubu Sovyetlere teslimiyet çizgisi izliyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Bugün KDP (İran Kürdistan Demokratik Partisi) içinde çeşitli gruplar yer alıyor. Ancak bunların içinde söz sahibi olanlar şunlar: KDP Genel Sekreteri Abdurrahman Kasımlu'nun çevresindeki grup

Kasımlu, Şah zamanında uzun süre Prag'da bulundu. Bir ara da Fransa'da yaşad. "Avrupa Komünizmi" görüşlerini savunuyordu.

KDP içinde en güçlü grubu oluşturan Kasımlu taraftarları, sözcü özerkliği savunuyor, ancak pratikte, İran'dan ayrılmayı amaçlayan güçlerle birleşiyorlar.

Moskova yanlısı güçler 1979 İkbaharında Doğu Berlin'de yapılan bir toplantıda KDP'nin de katılımını sağladılar. Toplantıda Türkiye, İran ve Irak'taki ayrılıkçı hareketler katılmış, bölgeye ilişkin stratejiler ve ortak hareket etme olanakları tartışıldı. Toplantıya katılan örgütler, Rusya tarafından destekleneceklerine dair söz aldılar.

Kasımlu, 25 Eylül 1979'da, Mahabat kenti hükümet kuvvetlerinin eline geçmeden bir gün önce, bir toplantıya yaptığı konuşmada, "Korkmayın. Gücümüz zayıf değil, yenilecek bile, arkadaşlarımızla birlikte edeceğiz Rusya'yı" demişti. Doğu Berlin toplantısı "meyvalarını" vermişti. Gerçekten de geçen yılki büyük çarpışmalar sırasında bölgeye gidebilen Batılı muhabirler, KDP'nin Rusya'dan silah yardımı aldığını yazmışlardı.

BEŞİNCİ KOL

KDP içinde bulunan ikinci büyük grubu beşinci kol durumunda olan Kerim Hisami ve Ganı Bulanyan taraftarları oluşturmuyor.

Bulanyan daha önce Moskova yanlısı Tudeh Partisinin Merkez Komitesi'nde üye idi. Daha sonra Bulanyan Tudeh Partisinin istifa ettiği ve KDP'ye girdi.

Kasımlu'dan çok daha aşırı bir şekilde Moskova'ya bağlı olan bu grup, Sovyetler Birliği'nin kontrolünde bir ayrılıkçı hareket yaratmaya çalışıyor.

MİLLİ GÜÇLER

KDP içinde sözcü geçen diğer grup ise milli güçlerden oluşuyor. Ancak bunlar diğer iki gruba göre daha zayıf. Bu grup, Tahran yönetimine karşı olumsuz yönde çarpışma çıkarılmasını istemiyor. Anlaşmazlıkların görüşmeler yoluyla giderilmesini savunuyor.

KDP'nin tabanını milliyetçi oluşturmuyor. Ancak bu güçler, siyasetlerin tesbitinde ve uygulanmasında, bu dönemde, söz sahibi değiller.

Bu durumda sözcü grup bir durum ortaya çıkarıyor. Partinin üst yönetiminde Sovyet yanlısı ve Sovyetlere teslimiyetçi, alt kademelerinde ise milli güçler yer alıyor.

Bu partinin daha ne kadar böyle yaşayacağını söylemek için tartışma konusu olabilir. Ve gelecekte, partinin bölünmesi kaçınılmazdır.

NAZIM HİKMET'İ ANIYORUZ

Türk şiirinin büyük ismi Nazım Hikmet'i ölümünün 17. yıldönümünde saygıyla anıyor ve iki şiirini sunuyoruz.

Yaşamaya Dair 1

Diyelim ki hastayız
hem de ağır
hem de ameliyatlı.
yani beyaz masadan
kalkınacak ihtimali de var.
Duymamak mümkün değilse de biraz erken gitmenin
kederini

biz yine güleceğiz anlatılan Bektaşî fıkrasına,
hava yağmurdu mu diye bakacağız pencereden,
yahut da yine sabırsızlıkla bekleyeceğiz
ajans haberlerini...

Diyelim ki dövüşülmeye değer bir şeyler için,
diyelim ki cepheyeyiz,
orada daha ilk hücumda, daha o gün
yüzükoyun kapaklanıp ölmek de mümkün
Acı bir hüçla bileceğiz bunu,
ama yine de çıldırması merak edeceğiz
belki yıllarca sürecek olan savaşın sonunu...

Diyelim ki hapisteyiz,
yaşamız da elliye yakın,
daha da on sekiz sene olsun açılmasın demir kapının
Yine de dışarıyla beraber yaşayacağız,
İnsanları, hayvanları, kavgası ve rüzgarıyla,
yani duvarın arkasındaki dışarıyla...
yani nasıl, nerde olursak olalım
hiç ölmeyeceğimizi gibi yaşanacak...

Sevmek,
canlı, cansız
var olan herşeyi
gönülce
sevmek,
ağaçları
fidan üzerine yükselmiş
kötülükten uzak
tomurcuk gülleri,
bağrında milyarları besleyen
yıldırım nedir bilmeyen
hoş kokulu toprağı
sevmek.

SEVMEK

Sevmek,
güzel olan
herşeyi sevmek
yaşama mücadelesi veren
cansız, güçsüz
ölmeye meydan okuyan
geçekodu kadınlarının
karnındaki çocukları
yarının bilinçli çocuklarını
sevmek.

sevmek,
sade, saf,
hileden uzak
yabancı
emperyalist güçlere
meyil vermeyen,
öz yapısından güç alan
hoş söhbetli
mert konuşmaları
sevmek

sevmek,
güzel olan her şeyi
sevmek,
arındırılmış,
barındırılmış,
dost, sevgi yüklü
yeni bir dünyayı
sonuna kadar
sevdim, sevmek

MUSTAFA SARITAŞ (I arsus)

Günümüz devrimci sanatında,
geleneksel halk sanatından yararlanma

gün kültürün dışında kalmaz. Eskimiş de olsa halkımızın bu kültürünü yakından tanımalı, iyi geleneklerine sahip çıkmalı, onları eleştirel bir yaklaşımla özümleyip yeni baştan "kalıba dökmek"liyiz. Ama gel gör ki dün olduğu gibi bugün de geleneksel halk sanatlarımıza karşı acık bir duyarsızlık yaşanıyor. Bunun özünde emperyalizmin çürümüş, yoz kültürünün yitirdiği ilköğretim kadar, halkımız kültürünün de kaba ve hor görülmesi gerçeği yatıyor. Bu tür duyarsızlıklar reddedilmelidir.

Doğada nasıl ki saf altın, saf petrol bulunmuyorsa, bir devrimci sanatçı için de saf şiir, öykü, roman konusu da yoktur. Atılacak yerleri vardır, eklenecek yerleri vardır. «Ele alınan masal, anlatı, destan ve efsanenin çoğu değişen zaman içinde fosilleşir, zamanın ögütücülüğüne karşı tükenir gider. Tükenmeyen konuların, kipurdayan, diri yanları ortaya çıkarılmalı, devrimci bir yorumla sanata indirilmelidir. Halkın ilerlemesini engelleyici, zamanı doldurmuş, eskiye, eskimeye özlüm duyuran, okuru güncellikten, yararlılıktan duygusundan geriye çeken, onun gelişme yönlerini tıkayan, donmuş, ölü yanları atılmaldır. İşte sözün burasında sanatçıya oldukça zor bir görev düşüyor.

Bu nasıl olacaktır? Bir sanatçı ele aldığı bir masalı, destanı incelemeden onun ardından mı gidecektir? Eski olan kültürün her türüne sahip mi çıkacaktır? Kuşkusuz ki hayır. Çünkü yazar sınıfının adamıdır. Kendi dünya görüşünün doğrultusunda o laya yaklaşacak, konunun özünü sakatlamadan, sağlığı, otantikliğini bozmadan karışık "müdahale" etmek zorunda. Olayın yararlı yanları, gelişme süreci, ileriyi dönük yanları nereden gelip nereye gidiyor bilecektir. Sonra da günlerce, haftalarca belleğinde taşıyıp kovalayacak, yüreğinde çimlendirip yesertecek, ona yaşamı değiştirme kaygısıyla yüklü, kipurdayan, sağlıklı gülbüz bir öz yükleyecektir.

Kuşkusuz tüm bunlar ustaca bir yaklaşımı, derin bir kavrayışı da birlikte getiriyor. Oldukça ağır işçilik isteyen bir çalışma bu. Yazanın şiire, öyküye, romana çekeceği yöreyi, ora insanın iyi tanması kadar, yazıya dökmek çabasıyla ideolojik çabayı da birlikte sürdürmesi gerekiyor. Yoksa ilkesiz, siyasetçi, neyi için, kimin adına yazdığını bilmeden çalaka bir gidış fazla uzağa gidemez.

Bugün halkımızın büyük çoğunluğu okuma yazma bilmiyor. Onların bilinçsizliğinden, eğitim-öğretim eksikliğinden feodalizmin ve emperyalizmin gerici yoz kültür koşullarından yararlanarak, halkımızın bu boş sahasına onun adına yazıyorlarmış gibi "yenilik" adına birtakım kötü ürünlerle ortaya çıkarılmıştır. Halkımızın kültür ve siyaset eksikliğinden güç alarak, yönlendirici olmayan okuru isteklendirmeyen, yaşama geçirilmez, soyut bir insanlıktan sözcükler de olmuştur. Yaşamın kipurdayan, asıl devrimci özünü gözardı eden baygın, kişiliksiz sanat anlayışlarını sürdürülen sanat edebiyatla halkımızın arasını ustaca ayırmaya çalışmışlardır. Yazımız onlara değildir. Yaşamı eleştiren, yaşamın içindeki geleceğe dönük iç dinamiği, tutuşmayı yakalamaya çalışan devrimci sanatçılarıdır sözümüz.

Günümüz devrimci sanatında, geleneksel halk sanatından yararlanma konusunda söyleyeceklerimiz yalnız bununla kalmıyor. Bir de aşın şekillilik sorunu var. Usta bir bahçıvan makasıyla hem meyve ağacına güzel bir görünüm verir, hem de dal uçlarındaki meyveye duracak çiçek gözlerini kesip budamaz. Sanatçı da tıpkı bu bahçıvan gibi hem estetiği hem de yararlılığı savunmalıdır. Özden yoksun, salt söz ve yazı ustalıklarıyla işi geçiştirmeye kalkmamalı okura bıkkınlık veren sarıklara, biçimsizliğe düşmemelidir. Sanatçı bunları yaptığı zaman ancak günümüz sanatına zengin, canlı bir damar katabilir.

ÇİÇEK
UCURTIMA
Osman
sahin

Halkımız yüzlerce yıldan beri sert, acımasız günler gördü, yaşadı. Büyük savaşların, kıtlıkların, ağır siyasi hakların girdabına itildi. Dili, töresi, gelenekleri yüzünden döğüldü. Kültürü, beğenisi kaba, hor görüldü. Ama halkımız yılmadı. Tarihin her döneminde uğradığı baskı ve zulme karşı direndi. Çetin kavgalar, savaşlar verdi. Halkımızın tarihi bu tür başkaldırı, isyan, ayaklanmalarla doludur. Baba İshak, Şeyh Bedrettin, Pir Sultan Abdal, Celali isyanları, Dadaloğlu, Dersim gibi... Halkımızın "dirlik-zülmüt kavgası" onun sanatına da yansdı. Yaşanılan koşulları, açlığı, zulmü, sürgünü, kıyımlı, savaşlı bazarın kilime nakış olarak dokudu, bazen bir mezartaşına biçimlendi, bazen de yakılan bir ağıdın, türkünün sırtına yükleyerek destanlaştırdı. Bitemez, tükenmez bir kin senedi gibi, ağızdan ağıza dilden dile yayarak gelecek kuşaklara devretti.

Bugün ülkemiz kaleme kağıda çekilmemiş bu türden binlerce ağıt, türkü, deyiş, anlatı, masal ve destanlarla doludur. Hemen her köyün canlı bir anlatıcısına, söz ustasına, çağdaş bir Dedem Korkut'una rastlamak olası. Bazen ufak bir türküde, öyküde eski dönemlerin dolaylı sınıf çatışmasının çekirdeğini görürüz. Hemen hepsinde de halkımızın kendine özgü özlümleri, hasretleri, sevdaları yatar. Adına "felek" dediği bir kurulu düzene karşı içlerinde geliştirdikleri iltihayı, şikayeti duyurur.

Bugün halkımız için şiir, öykü, roman, masal, destan yazacak bir sanatçı bu zen-

OKURLARDAN

Doğan çocuk ve ana

doğurganlığına ağlamakta kadının, kapalı kapıların eşliğinde, memesini somurmakta anasının iki aylık kucağında bir çocuk, kaçamak kaçamak ağlıyor, kucakta çocuk gelmekte olanı ve yürüyeni...

bir dal kırılıyor beklenmedik yerimizden yanılmadık, güneşi çamurlamışlar kerpiç duvarlar arasında karanlık ve sessizliğe bürünen akşamlığında evlerin.

gündüzleri mağaralara gömmüşler, ağlamakta kucagında kadının, iki aylık bir bebek sömlekte çocuk, yolda yürüyeni ve gelmekte olanı...

Mustafa BARDAK (Osmaniye/Adana)

Budur yaşamak dediğin

-Yurtsever öğretmen H. Namık Durunun anısına

Yaşamak dediğin Namık ustam Tuz ekmeğ sofrası.

Biraz sevdâ, çiçek, ağıt filan. Polis copu, faşist kurşunu, Pusular, kahpe tuzaklar. Biraz şiir, gurbettik, ekmeğ derdi.

Bebelere sevinci yaşamak dediğin. İnsan olan bilir

- Bildim öğretmenim, bildim Babam değil saraylar kuran

Kazım'ın, Şafak'ın babası değil, Biri temizlikçi belediyede

Biri yapı işçisi, yoksul mu yoksul. Biraz toprak

- Şimdi bahar tavıdır tohumun. Hasan öğretmen ekmiş

Sürgüne durmuş tohum. - Ben menengçilerim

Dağlar da biter sanırım. Canlar kurbanın ölüsün

Ağıt yok diyorlar. Biraz var gibi, bu nice ölümler

tabutun gider, binlerce el üstünde

Ve binlerce el uzanır. Bayrağın kaldırmaya, imrenirim

Bu değil mi yaşamak dediğin? ZEKİ ÖGUZ (Konya)

Konumuz Çocuk Yılı

Bir çocuk büyür masamızda Anlatır çaresizliğini dövizinde Toplar taşları irili ufaklı Atar düşünde. ***

Bir çocuk büyük masamızda Ağrıları hilesi apaçık güllüğünde Kapmıştı çocuğun ekmeğini İnsan gönlüğünde. ***

Bir çocuk büyür masamızda Gizler acılarını güllüğünde Bilenmiş bir bıçak gibidir artık Büyüyüşünde. ***

Bir çocuk büyür masamızda Bir çocuk sezinler sancısını Bütün doktorlar teşhiste noksan kalır Bir masal keser sancısını. ***

Bir çocuk büyür masamızda Takmıştı düzen kancasını Geçinmek ölümlü eş anlamdadır Çekemez buncasını. ***

Bir çocuk büyür masamızda Toplar gücünün olancasını El verin bre dünyamın çocukları Kuralım düzenin insançasını. ***

AHMET TURAN KUT (Serik-Antalya)

«BEREKETLİ TOPRAKLAR»IN YAZARI ORHAN KEMAL ANILACAK

10 yıl önce yitirdiğimiz büyük romancı Orhan Kemal'in ölüm yıldönümü dolayısıyla TV'de 30 dakikalık bir programla yakınlıkların anıları, eserlerinin tanıtımı, kendi ağzından İstanbul'da yaşadığı dönem, sanat anlayışı kişiliğiyle tanıma fırsatını bulacağız.

TV Kültür Şubesi yapımcılarından Bülün Gökçe'nin hazırladığı programda yazarın Cemile, Dünyaevi romanlarında anlattığı Adana yıllarını karısı Nuriye Ögütçü'nün ağzından dinleyebileceğiz. Fikret Ötyam yazarın İstanbul yaşantısını ve sanatında kahvehanelerin önemini Nurer Uğurlu ile birlikte anlatacak. Oğlunun sinnet düğününde cebinde bir gazoz parası bulunmayan yazarın, oğluya aynı paltoyu paylaşan büyük romancının yetiştirdiği toprakları anlatan romanı "Bereketli Topraklar Üzerinde"yi, "Gurbet Kusları"nı, 72. Koşuş'unu Fethi Naci tanıtacak. Tiyatroya ve sinemaya uyarlanan bu eserlerden parçaların da gösterileceği programda geçtiğimiz aylarda sinemaya uyarlanan "Bereketli Topraklar Filminden de bir bölüm yer alacak.

Yaşamında değeri bilinmeyen yazarımızın hiç olmazsa ölüm yıldönümü dolayısıyla hazırlanan 30 dakikalık bir programda kısıtlama ya da sansür uygulanmamasını ümit ederek bekliyoruz.

Yaşadığını yazan ve yazdığı gibi yazan yazarımız Orhan Kemal

20.55

MEHMET SEYDA/Roman

ÜŞÜTÜKLER 64

Şu dünyada değişim ve gelişim duruyor mu?

Şimdiye, konuklarla birlikte yer ve içer gibi yapıyorlar, sırke şarabını yudumladıklarında gözlerini sizerek, dudaklarını büzerek: "Allah inandırın şarap gayet leziz!" diyorlardı.

Su dünyada değişim ve gelişim duruyor mu? Durmadığını bir başka kanıtı da şu ki; Evliya Çelebi zamanından bu yana, İtil kabilesi birtakım belirlenmiş özellikler daha kazanmış, yeryüzünün öbür Tann kullarından adamakıllı ayrılmış durumda idi. En kıyınğınan en yetkiline, bebeğinden dedesine, yedisinden yetmişine, kabile halkının hiçbirisi "Allah inandırın!" demeden söze başlamamakta idi. Ülkeyi kalbeladan önceki çağlarda fet-heden, en sulak yerlere ısrang otları ve devetabanları diken, kupkuru Arabistan çölünü Arabistan'a çeviren, yurdu örümcek ağlarıyla ören, yabancı ülkelerden "hatır bonosu" imzalayıp her çeşit kamyonet ve kaptakaçı getiren, böylece eşek soyunun tükenmesine yol açan Şah Serkeş'in, en kalabalık alana gökyüzünü delen bir yontusu dikilmişti. Bu antısal yontunun çevresinde geceleri mum yakılır, "mum söndü" yapılır, fala bakılır. Çoğun yıldız falına bakan, trahomla iki gözden olduktan sonra bu görevi atan bacakların bakır taslarına metelikler atılır. Ölüm ve doğum günlerinde, pek öfkeli ve pek neşeli olduğu günlerin de anısı hesaba katılırsa, Şah Serkeş'in yontusunun ayakları dibinde gün aşırı törenler yapılır, kurbanlar kesilir, bir kurbağa kesenin bir kez, bir dısman öldüreni iki kez, bir yılan kuyruğuna basanın üç kez, bir çiyen ezinin dört kez, bir karpuz kabuğuna basanın ayağının kaymasıyla sonsuz kez cennete gideceğine inanılır.

Yasak Han dahi harem-i hümayunu yanına alarak bu bakım, kesim, basım törenlerine katıldı. Babaları belli olmayan çocukların babalarını tanımları için yeni bir töre geliştirilmiş ve ülke çapında tutmuştu. Artık çocuklar baba adaylarına elma ile vuruyorlar, ona kazık atıyorlardı, Kazık adamların hangisine denk gelirse baba o idi. Bundan sonra "Yandı!" diyerek evledini bağırma basmakta, karısının ve çocuğunun değişmez tutuşu olduğunu belgelemek için çadırın kapısına şapkasını asmağa idi.

ARAŞTIRMALARIN BAŞLAMASI: Şanı ve şöhreti çabını tutmuş olan Sorumlu Pehlivan daha sırke şarabının kırk ikinci tasında idi ki, sıkıştığı ileri sınıp, sağı sola kolaçan etme niyetiyle atlas çadırın dışarı sıvıştı.

Arkasından Sedar-ı Ekrem Tahsin Ağa seslenip "Allah inandırın Leydi Gönülalma, daha su dökecek kadar içmediniz. Sunun şurasında ne içtiniz?" dedi ise de, sesini yetiştiremedi.

Eflake ser çekmiş cadırlı sarayın her kapısında iki nöbetçi duruyor, bunlar Yasak Han'ın yasaklarına aykırı olarak içeri girmek, dışarı çıkmak ve aç karnlarını doymak isteyecekleri ortalarına iki-ye biçmek üzere, palalarını ve cembeylerini çekmiş parlatmış bulunuyorlardı.

Sorumlu Pehlivan Hırtoğlan, nam-ı diğeri ile Cilk Kamber ise kadın kılığında olduğundan, her kapalı kapıdan babasının, babasının değilse bile kocasının evine dalar gibi rahat rahat dalmakta idi. Yalnız ve sadece, bazı çapkın ve arsız saray koruyucusu askerini bileğine yapışıp kendisini halvete çekmesiyle, bazı odalarda ne yapacağını ne diyeceğini bilememekte, bazı odalarda ister istemez oyalanıp kalmakta idi.

İşte, Hırtoğlan kılığında birinmiş olan Leydi Gönülalma, Yasak Han ile ufaktan ufağa kırıştıp, suratı gülmez, saçları dökmüş sert huylu Han'ı utandırıp renkten rengine boyarken, Leydi Gönülalma kılığında Hırtoğlan'da, yitirilmiş eşeklerin bağlandıktan ahırın nasıl bir ahır, onlara yemleri ile sularını verenlerin nasıl kişiler olduğunu anlamaya çalışmakta idi. Bir dönemekte, perde arkasından önüne çıkıveren, kendisine Leydi mi, Seydi mi diyeceğini kestiremeyen saray kadınlama çimdik basmakta geri kalmamış, lakin bunların sürü sepet arkasına takıldıklarını görmekle, bu işi sürdürmekte, ileri götürmekte hemen caymıştı.

(DEVAM EDECEK)

HABER YORUM MAGAZİNİ

TV'de Sinema

Bir zamanların ünlü artistü Ava Gardner yıllar önce sinemayı bıraktı.

BROWANI KAVŞAĞI

Yönetmen: George Cukor
Oyuncular: Ava Gardner, Stewart Granger, Billi Travers
Yapım yılı: 1956

1947 lerde İngilizlerin Hindistan'dan çekilmesi sırasında pasif direnme hareketi, Kongre Partisinin diğer grupları iktidarı kavgaları içinde İngiliz babasıyla, Hintli annesinin arasında kalan ve iki karşı güç arasında yerini bulmaya çabalayan bir kızın hikayesi. Filmin dış sahneleri Pakistan da çekilmişti. Bir "Ava Gardner" filmi olarak izlenebilir.

Televizyonda bugün

17.00 HABERLER

17.05 AKŞAMA DÜĞRU

18.00 HABERLER

18.05 SINAVA DÖĞRU

19.30 STODYO 1

19.50 UYKUDAN ÖNCE

20.00 HABERLER

20.50 SAZ ESERLERİ

20.55 KÜLTÜR PROGRAMI

21.30 TV'DE SINEMA

22.30 HABERLER

İNGİLTERE'YE İLTİCA EDEN KGB AJANININ İTİRAFLARI

53 yaşındaki KGB ajanı Ilya Dzhirkvelov, casusluk faaliyetleri hakkındaki itirafını "The Times" muhabeine anlatırken.

YABANCI ÜLKELERDEKİ TASS MUHABİRLERİNİN ÇOĞU KGB AJANI

Sovyet ajanına göre, Moskova bir yandan Afrika ülkelerini ekonomik serüvenlere iterken, bir yandan da bu ülkelerde komplolar düzenliyor

DİŞ HABERLER SERVİSİ
NİSAN ayı içinde Sovyet İstihbarat Örgütü KGB'nin Türkiye ve İran uzmanlarından Ilya Dzhirkvelov İngiltere'ye sığındı. 1956'ya kadar doğrudan KGB subayı olarak çalışan Ilya, daha sonra resmi TASS ajansının muhabiri olarak Türkiye, Zanzibar ve Sudan'da görev yaptı. Son olarak İsviçre'nin Cenevre kentindeki Dünya Sağlık Örgütünde (WHO) görev alan Ilya, burada da casusluk faaliyetlerini sürdürdü.

34 yıldır Parti üyesi olan Ilya, zamanında NKVD adını taşıyan Sovyet İstihbarat Örgütüne 1944 yılında girmiş, 17 yaşındaki Ilya ilk kez İkinci Dünya Savaşında Nazilerle birlikte savaşan Kırım Tatarlarının Sibirya ve Orta Asya'ya sürülmesi operasyonunda görev almış.

Ilya daha sonra 1945'teki Yalta Konferansında muhafızlık yapıyor. O sıralar Stalin'i, "her şeyden üstün, güneşten de büyük Çardan da güçlü" birisi olarak gördüğünü söylüyor.
Bu arada 1947'de Nazi işbirlikçilerini ayırtmak amacıyla Romanya'ya gönderiliyor. Burada Romenleri Sovyet subayla-

"Moskova'nın yabancı ülkelere yolladığı gazeteciler iki çeşit: Bir kısmı "saf" gazeteci, diğerleri ise gazeteci kılığında KGB ajanları"

rina karşı düşmanca bir tutum içinde buluyor.

Ilya daha sonra KGB'nin yabancı ülkelere istihbarat ve karıştırmaya başlıyor. Burada Türkiye ve İran uzmanı oluyor. Bu ülkelerde gizli görevler alıyor ve Sovyet yanlırlarını yıkıcı faaliyetlere girişmelerine yardımcı oluyor.

Ailesiyle birlikte İngiltere'ye gelen Ilya'nın İngiliz Televizyonunda Türkiye konusunda anlattıkları basında yayınlanmıştı.
Bu yayınımda eski Sovyet casusunun İngiltere'de çıkan "The Times" gazetesine verdiği demeçlerde üzerinde durduğu çeşitli konuları aktaracağız.

iki çeşit gazeteci

Ilya Dzhirkvelov'a göre Moskova'nın yabancı ülkelere yolladığı gazeteciler iki çeşit. Bir kısmı "saf" gazeteci, diğerleri ise gazeteci kılığında KGB ajanları. "Saf" gazeteciler haberleri TASS merkezine yolluyor. Merkez de bu haberleri işine geldiği biçimde sokuyor.
KGB'li gazetecilerin ise kendilerine özgü kanalları var. Fakat son tahlilde her ikisi de aynı kapiya çıkıyor. Çünkü hepsi de

Sovyet dış siyasetinin bir parçası olarak faaliyet gösteriyor. Ilya, "Bir Sovyet gazetecisi KGB ile doğrudan çalışmasa da siyasi istihbarat toplayan bir ajandır, diyor.

Sovyet yayın organlarına ulaşan haberlerin süzgeçten geçmesine rağmen, yetkililere daha gerçeğe yakın haberler ulaştırılıyor. Yine de yetkililer, olayların kendi görüşlerini güçlendirecek biçimde "yorumlanmasın"ndan hoşlanıyor. Gazeteciler de çoğu zaman üstlerini hoşnut etmekten geri durmuyorlar.

Gazeteci olarak yaklaşma

Ilya, "The Times" gazetesine Sudan ve Zanzibar'daki faaliyetlerini anlatırken, özellikle Moskova'ya yakınlık gösteren hükümet üyelerine yanaştığını söylüyor. Ilya sözlerini şöyle sürdürüyor: "İleri gelen şahsiyetleri tanımanın, kuvvet dengelerini saptamanın gereği. Bir gazeteci olarak, bir KGB ajanının soramayacağı soruları sorabiliyorum" Ilya, Sudan'ın başkenti Hartum'da iken her sabah saat 9.00'da bir KGB ajanıyla toplantı yapıyor ve Sudanlı şahsiyetlerle yaptığı konuşmaları aktardığını söylüyor.

Sudan'da Moskova yanlırlarının darbe girişiminin başarısızlığa uğraması üzerine Ilya bu ülkeden sessiz sedasız ayrılıyordu. Daha sonra 1975'te TASS muhabiri olarak Zanzibar'a gitmek istediğinde, Devlet Başkanı Karume'nin "vetosu" ile karşılaşmış. Bunun üzerine 1977'de Cenevre'deki görevine atanıyor.

Zanzibar'daki faaliyetler

Ilya, Sovyetlerin Afrika'daki faaliyetlerini anlatırken, Şimdi Zanzibar'ın bir parçası haline gelen Zanzibar'ın özel bir önem verildiğini belirtiyor. 1964'deki Zanzibar devrimiyle başa gelen Devlet Başkanı Abaid Karume'nin Batıya karşı tutumu Sovyet yönetiminin ilgisini çekiyor. Zanzibar'daki Sovyet danışmanlarının sayısı kısa zamanda 400'e ulaşıyor.

Ancak bir süre sonra Sovyet yöneticileri, Zanzibar'daki etkilerinin, yaptıkları ekonomik yardımlara oranla çok az olduğunu görüyorlar. Çünkü Karume bir yandan, Tanzanya Devlet Başkanı Nyerere'nin birleşme çağrılarını olumlu bir tutumla karşılamış. Yine de yetkililer, olayların kendi görüşlerini güçlendirecek biçimde "yorumlanmasın"ndan hoşlanıyor. Gazeteciler de çoğu zaman üstlerini hoşnut etmekten geri durmuyorlar.

Bu arada Ilya, Moskova'nın Zanzibar ekonomisine verdiği zararları gösteren şu tipik bir örnekten söz ediyor:

Rus danışmanlar Başkan Karume'ye sadece karanfille dayanan Zanzibar ekonomisinin çöktürüldüğünü önerirler. Zanzibar bir ada olduğundan danışmanlar Tuna balığı isteyen bir tesis kurulmasını istedikler. Ne var ki sonradan, Rusların vereceği gemilerin Tuna avı için yavaş oldukları ve avlanmada kullanılan gereçlerin Japonya'dan satın alınması gerektiği ortaya çıkar. Varn bu önerinin Zanzibar'a neye mal olduğunu siz düşünün.

Somali'de olanlar

SOVYETLERİN Doğu Afrika'da da ekonomik serüvenlerine başka bir örnek de Somali'den.

Ilya 1969'da Mogadişu'daki Sovyet Büyükelçisinden Rusların muazzam bir sit ürünleri tesisi inşasına giriştiklerini öğrenir. Tesisin yapılacağı yerin yakınında ineklerin otlatıldığı görülür. Tesisin çok yüksek bir fiyata tamamlanır. Ancak civarda sağlanacak inek kalmamıştır. Sovyet danışmanları Somalili hayvan yetiştiricilerini göçebe olduklarını dikkate almamışlardır.

Tanzanya'da casusluk

Ilya eski ajanlık günlerinden söz ederken, Tanzanya'daki Sovyet casusluk faaliyetlerinden de bahsediyor.

1970'de hükümeti devirmeyi planlamak suçuyla bir grup Tanzanyalı yargılanır. Sovyetlerin bazı komplolarla ilişkisi bulunduğu yolunda spekülasyonlar vardır. Şimdi Ilya bu söylentilerin doğru olduğunu söylüyor ve Dar Es Salam'daki Sovyet yetkililerinin bunun açığa çıkmasından kaygı duyduklarını belirtiyorlar. Ilya'ya göre, bazı sanıkların Moskova ile "yakın ilişkileri" vardı.

Ilya duruşmaların çoğunu izliyor ve durumu Sovyet Etiliğine bildiriyor. Bu arada açığa çıkarılan korkusuzluk bir grup KGB ajanı sessizce Tanzanya'yı terk ediyor.

Sudan'da darbe girişimi

ÖTE yandan, 1971 Temmuzunda Sovyet yetkilileri durumu yanlış değerlendirip Sudan'da bir darbe yapmaları için beşinci kollarına emir verince, Sudan'la ilişkiler iyice bozuluyor. TASS muhabiri görüntüsü altında bir yıl daha Sudan'da kalan Ilya, darbe girişiminin bastırılmasını halkın sevinçle karşılamasını, "İleriye çözümlerini zaferi" olarak vermek zorunda kalıyor. Ajanlığın cilveleri işte.

Ilya, Sovyetlerin Afrika'ya milyonlarca ruble döktüğünü, Gana'nın bir ara KGB'nin Afrika'daki esas üssü olduğunu, fakat bu ülkelerin bir sonuç alamadığını, Zanzibar'ın ise Sovyet yardımıyla kurulduğunu belirtiyor. Ilya bu arada Sovyetlerin Uganda'da Idi Amin'i destekleyerek bir hata daha yaptığını ifade ediyor. Moskova Idi Amin'e bol miktarda silah ve gereç veriyor.

(Devam edecek)

ULUSLARARASI AF ORGÜTÜ'NÜN SOVYETLER BİRLİĞİ'NDEKİ SİYASİ TUTUKLULARLA İLGİLİ RAPORU

SSCB: Milletler hapisanesi

Siyasileri savunan avukatlar, Avukatlar Birliğinden atılıyor

Moskova yöneticileri, çıkardıkları yasaları bile çiğniyor

Mordovia'daki ZKKH 385/19 rüsumsüz çalışma kampı

MERKEZİ Londra'da bulunan Uluslararası Af Örgütü'nün "Sovyetler Birliği'ndeki Siyasal Tutuklular: Bunlara Yapılan Muamele ve Durumları" başlıklı bir rapor yayımladığını daha önce duyurmuştu.

Af Örgütü, Sovyetler Birliği'ndeki siyasi tutuklularla ilgili ilk raporunu 1975'te yayımlamıştı. Şimdi 1979 ortasında hazırladığı belirtilen ikinci rapora ilk rapor arasındaki dönemde 400 kişinin daha düşüncelerinden dolayı tutuklandığı açıklanırken, özellikle son aylarda tutuklananların sayısı ise 100'ü bulduğuna işaret ediliyor.

Rapor 7 bölüme ayrılıyor: (1) Sovyet Hukuku ve Siyasal Tutuklular, (2) Tutuklama, Mahkeme ve Cezalandırma, (3) İstihbarat Çalışma Yönetmeliği, (4) Tutukluların Barındırılması, (5) Tutukluların İstihbarat, (6) Tutuklular ile İdare arasındaki ilişkiler, (7) Akil Hastanelerinde Zorla Tutma.

1- Sovyet hukuku ve siyasi tutuklular

RAPORUN bu bölümünde SSCB kanunları ve anayasasının uygulanmadığını, bu bölüm uygulamaların yazılı metinlerle nasıl çeliştiğini açığa çıkarıyor. İşte bir örnek:
"Sergei Kovalyov, Leonid Plyushch'un davasını çevreye duyurmak için tutuklanan birkaç Sovyet vatandaşından biridir. Plyushch, 'Sovyet aleyhtar ajitasyon ve propaganda' yaptığı için tutuklandıktan sonra 1973-1976 arası özel bir akıl hastanesinde tutulan Ukraynalı bir şebeketçi uzmanıdır. Kovalyov'un davasının başladığı 1975 Aralık ayında dahi, Plyushch'un gerçek tabii nedenlerden dolayı

değil de, insan hakları konusunda samimiyetsiz (samsirden geçmemiş yayın) yazdığı için akıl hastanesine kapatıldığına, ayrıca burada verilen ilaçların sağlığının bozulduğuna dair elde yeterli kanıt bulunuyordu, Plyushch'en sonunda kitlesel uluslararası bir kampanya sonucu 1976 Ocak ayında serbest bırakıldı. Resmi Sovyet yayın organları, Plyushch'un serbest bırakılmadan önce akil hastalığının iyileştiğini bildirmişti. Oysa gerek Plyushch'un kendisinin ve ailesinin anlattıkları, gerekse serbest kalır kalır onu muayene eden birkaç ülkeden gelme ruh doktorları, Plyushch konusundaki iddiaları doğruladılar."

"Yine de Plyushch'un serbest bırakılmasından birkaç hafta önce, 1975 Aralık ayında Kovalyov 'Sovyet aleyhtar ajitasyon ve propaganda'dan dolayı yargılandı. Başlıca iddialardan biri de Plyushch'a kötü davranıldığı yolundaki şikayetleriydi. 'İftira' iddiasıyla yetkililer tanık olarak bir kadın doktoru getirdiler. Adı Lyubarskaya olan bu doktor, Plyushch'un yatırıldığı özel akıl hastanesinde koğuş sorumlusuydu. Dr. Lyubarskaya, mahkemede Plyushch'a akıl hastası olduğunu söyledi. Kadın doktor, Plyushch'un durumunun 'rahat' olduğunu, verilen ilaçların 'yan etki' yapmadığını

İnançlarından dolayı hapsedilmiş olan A. Kopluk hücrelerinde.

ve Plyushch'un şikayeti bulunmadığını söyledi. Mahkemenin gayri-resmi zabıtlarından Dr. Lyubarskaya'nın Kovalyov'un sorduğu birçok soruya cevap vermediği, hakiminde buna imkan tanımadığı açıkça görülüyor. Hakim, Plyushch'un karısının da tanık olarak dinlenilmesi istediğini geri çevirdi."

Uluslararası Af Örgütü'nün raporunda "iftira" iddiasıyla tutuklanan Sibiryalı müze işçisi P. Bashkurov'un, Alman asıllı H. Reimer ve L. Furman'ın, kadın şair Y. Okulova'nın davaları anlatılıyor. Ayrıca gerek arkadaşlarının gerekse yöneticilerin yazdıkları mektupları yüzünden mevcut Sovyet yasalarına rağmen cezalandırılan Kırım Tatarlarının sözcüsü Mustafa Cemilev'in, Ermeni P. Arlikian'ın, Rus işçi N. Shatalov'un, yine işçi Y. Buzninkov'un başına gelenler anlatılıyor.

Öte yandan Sovyet kanunlarına göre yasal olmasına rağmen örgüt kurdukları için yargılanan kimselerin adları da raporda yer alıyor. Bu örgütler arasında, Helsinki Anlaşmasını uygulamamasını ya da akıl hastanelerinde yapılanları denetleyen gruplar, "SSCB'deki Özgür İşçi Sendikaları Birliği" ve "Özgür Mesleklerarası İsciler Sendikaları" bulunmaktadır.

Sykytykar Çalışma Kampının genel görüntüsü

Hapse atılan siyasiler dövülüyor, adi suçluların tehdidinde uğruyor

2- tutuklama, mahkeme ve cezalandırma

SSCB'de 9 aylık sınırı rağmen siyasiler mahkemeye çıkmak için bir yıl aşkın bir süre özel hapisanelerde tutuluyorlar. Soruşturma safhasında mahkumların birbirleriyle görüşmeleri, güneşine çıkmaları, ailelerini ve avukatlarını görmeleri engelleniyor. Bu arada dayak, zorbalık bu hapisanelerde kol geziyor.

Moskova'da bir mühendis olan A. Bolonkin'in başına gelenler çok tipik Bolonkin, Sovyet makamlarına yazdığı şikayet mektubunda, Ulan-Ude'deki soruşturma hapisanesinde "adi

suçlu hücre arkadaşının kendisini dövdüğünü ve ırzına geçmekle tehdit ettiğini, ayrıca suçunu itiraf etmesini istediğini belirtiyor. Başına gelenler hakkında ayrıntılı bilgi veren Bolonkin, hücre arkadaşının hapisane makamlarıyla işbirliği içinde olduğu davrandığını açıklıyor. Yine de sonunda Bolonkin 3 yıl hapse mahkum ediliyor.

Öte yandan savunma avukatlarının durumu da çok kötü. Hele avukatlar sanıkların gerçek savunmaya kalkarlarsa, Muhafifleri savunduğu için başına gelmedik kalmayan avukatların başında B.A. Zolotukhin var. 1968'de Moskova'da A. Ginsburg'u savunuyor. Fakat mahkemeden 5 ay sonra Zolotukhin Partiden, Avukatlar Bir-

Kırım Tatarların sözcüsü Mustafa Cemilev, sağda üstte

(Devam edecek)